

جمهوری اسلامی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

4325

علام اختصاری پلاستیک‌ها (نرم‌کننده‌ها)

چاپ اول

تیر ماه 1377

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآوردها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورای عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی – انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارائی صنایع در جهت خودکفایی کشور – ترویج استانداردهای ملی – نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری – کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استانداردهای اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب بمنظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری بمنظور حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمائی علمی و فنی تولید کنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان – مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته‌بندی و ترابری کالاهای مختلف – ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش – آزمایش و تطبیق نمونه کالاهای استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه ای و صدور گواهینامه های لازم).

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد میباشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرين پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده مینماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار میدهد. اجرای استانداردهای ملی ایران بنفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین اینمی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه‌ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتها میشود.

کمیسیون استاندارد علائم اختصاری پلاستیک‌ها (نرم‌کننده‌ها)

رئیس

رفاعی - محمد حسین

دانشکده علوم دانشگاه تهران

دکترای پلیمر

اعضاء

ابراهیم - الها

علوی - محمد باقر

لیسانس شیمی

فوق لیسانس شیمی مرکز تحقیقات پلیمر

دپر

ابوطالبی انارکی - محمد

لیسانس شیمی موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فهرست مطالب

نمادهای پلاستیک - نرم کننده‌ها

هدف و دامنه کاربرد

نکات توضیحی

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد عالم اختصاری پلاستیک ها (نرم کنندهها) که بوسیله کمیسیون فنی مربوطه تهیه و تدوین شده و در یکصدویی و سومین کمیته ملی استاندارد شیمیایی مورخ 76/6/4 مورد تأیید قرار گرفته، اینک باستاناد بند 1 ماده 3 قانون اصلاحی قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه 1371 عنوان استاندارد رسمی ایران منتشر می گردد.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم، استانداردهای ایران در موقع لزوم مورد تجدید نظر قرار خواهند گرفت و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد، در هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد . بنابراین برای مراجعته به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدید نظر آنها استفاده نمود. در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفتی هماهنگی ایجاد شود.

لذا با بررسی امکانات و مهارت‌های موجود و اجرای آزمایش‌های لازم ، این استاندارد با استفاده از منبع زیر تهیه گردیده است :

سازمان بین‌المللی استاندارد ISO 1043-3 : 1988

نمادهای پلاستیک – نرم کنندهها

1 – هدف و دامنه کاربرد

1 – 1 – هدف از تدوین این استاندارد تعیین نمادهای هماهنگ برای نرم کنندهها میباشد. این استاندارد بطور کلی فقط شامل نمادهایی است که کاربرد عملی دارند.

1 – 2 – هدف از این استاندارد ممانعت از تکرار عالم اختصاری برای بیش از یک نرم کننده است. اولین هدف این نمادها مختصر نوبیسی نام شیمیائی در نشریات و سایر نوشته ها است.

یادآوری – مخلوط چند نرم کننده شامل این استاندارد نمی باشد.

2 - نکات توضیحی

- 2 - 1 - منظور از گروههای آلکیل، نرمال آلکیل و فتالاتها، استرهای ارتوفتالیک اسید است. مگر اینکه توضیح دیگری داده شود.
- 2 - 2 - این نمادها در اولین جائیکه در متن آورده شود باید در پرانتر قرار گیرد و نام کاملش قبل از پرانتر نوشته شود.
- 2 - 3 - برای نشان دادن الكلهای خطی نرمال از هیچ نمادی استفاده نمی‌شود، برای الكلهای شاخه دار (ISO-) حرف (I) اضافه شود. استفاده از حرف O برای 2 - اتیل هگزیل (برای مثال DOP و DOA) و حروف NO بجای نرمال آکتیل (برای مثال DNOP) تنها استثنا موجود است . به همین دلیل باید بند 2 - 2 را کاملاً رعایت نمود.
- 2 - 4 - حرف I نشان دهنده گروههای شاخه‌دار است (مانند DIOP) ولی گاهی DTDP بجای DITDP استفاده می‌شود، برای اینکه دی - نرمال، تری دسیل فتالات بعنوان نرم‌کننده استفاده نمی‌شود.
- 2 - 5 - برای نرم‌کننده‌ها بر پایه دی استرهای یک الكل، حرف اول علامت اختصاری D است.
- 2 - 6 - برای نماد فسفات‌ها بعنوان علامت اختصاری نرم‌کننده بجای حرف F از حرف P نیز میتوان استفاده نمود .

۳- نمادهایی برای نرم کننده‌ها

نماد	نرم کننده	نماد	نرم کننده
ASE	آکیل سولفونیک اسید استر	DNP	دی نوبل فنالات
BBP	بنزیل برتیل فنالات	DOA	(دی-۲- اتیل هگزیل آدیبات) دی اکتیل آدیبات
BOA	(بنزیل ۲- اتیل هگزیل آدیبات) بنزیل اکتیل آدیبات	DOIP	(دی-۲- اتیل هگزیل ایزو فنالات) دی اکتیل ایزو فنالات
BOP	(برتیل ۲- اتیل هگزیل فنالات) برتیل اکتیل فنالات	DOP	(دی-۲- اتیل هگزیل فنالات) دی اکتیل فنالات
DBP	دی برتیل فنالات	DOS	(دی-۲- اتیل هگزیل میاسات) دی اکتیل میاسات
DBS	دی بوتیل میاسات	DOTP	(دی-۲- اتیل هگزیل فنالات) دی اکتیل ترفنالات
DCHP	دی سیکلر هگزیل فنالات	DOZ	(دی-۲- اتیل هگزیل آزالات) دی اکتیل آزالات
DCP	دی کاپریل فنالات	DPCF	دی فنیل گروزل فسفات
DDP	دی دیسل فنالات	DPOF	دی فنیل آکتیل فسفات
DEP	دی اتیل فنالات	DUP	دی آندسیل فنالات
DHP	دی هپتیل فنالات	ELO	زوفن بلدرک اپرکسی مار شده
DHXP	دی هگزیل فنالات	ESO	زوفن سوبای اپرکسی دار شده
DIBP	دی ایزو بوتیل فنالات	HNUA	هبتیل نوبل آندسیل آدیبات
DIDA	دی ایزو دیسل آدیبات	HNUP	هبتیل نوبل آندسیل فنالات
DIDP	دی ایزو دیسل فنالات	HXODA	هگزیل اکتیل دیسل آدیبات
DIHP	دی ایزو هپتیل فنالات	HXODP	هگزیل اکتیل دیسل فنالات
DIHXP	دی ایزو هگزیل فنالات	NUA	نوبل آندسیل آدیبات
DINA	دی ایزو نوبل آدیبات	NUP	نوبل آندسیل فنالات
DINP	دی ایزو نوبل فنالات	ODA	اکتیل دیسل آدیبات
DIOA	دی ایزو اکتیل آدیبات	ODP	اکتیل دیسل فنالات
DIPP	دی ایزو پنتیل فنالات	ODTM	ترمال اکتیل دیسل تری میلتات
DITDP	دی ایزو تری دیسل فنالات (به بند ۴-۲ نگاه کنید)	TCEF	تری کلرو اتیل فسفات
DMP	دی متیل فنالات	TCF	(TTP) تری تریل فسفات - تری کرزیل فسفات
DNOP	دی ترمال اکتیل فنالات (به بند ۳-۲ نگاه کنید)	THTM	تری هبتیل تری میلتات

ناماد	نرم کننده			
TIOTM	تری ایزو اکتیل تری میلیتانات			
TOF	(تری -۳- اتیل هگزربل فسفات) تری اکتیل فسفات			
TOPM	(تری -۲- اتیل هگزربل پیرو میلیتانات) تری اکتیل پیرو میلیتانات			
TOTM	(تری -۲- اتیل هگزربل تری میلیتانات) تری اکتیل تری میلیتانات			
TPF	تری فنیل فسفات			
TPP	به TGF نگاه کنید			
TXF	تری زایبل قسفات			

ضمیمه

فهرست نمادهای بکار رفته در عنوانین اجزاء

۱- فهرست براساس نمادها

نماد	عنوانین اجزاء	نماد	عنوانین اجزاء
A	آدیبات - آکتیل	N	نرمال - نوبیل
B	بوتول - بنزیل	O	اکتیل
C	گریزل - کلرو - کاکبریل	P	فسفات - فنیلات - فنیل - پنتیل (به بخش ۲-۶- مراجعه کنید)
CH	سیکلو هگزربل	PM	پیرو میلیتانات
D	دی - دسیل	S	سولفورنیک - سیباسات
E	اتیل - استر - اپوکسی دار شده	SO	روغن سویا
F	فسفات	T	تری - ترا - تر
H	هئنیل	TM	تری میلیتانات
HX	هگزربل	U	آندریل
I	ایزو	X	زایبل
LO	روغن بذرگ	Z	آزالات
M	متیل		

۲- فهرست براساس عنوانین اجزاء

ناماد	عنوانین اجزاء	ناماد	عنوانین اجزاء	ناماد	عنوانین اجزاء
M	میبل	T	تر	A	آدپهات
N	نرمال	TM	تری میلیتان	Z	آرالات
N	نوپل	D	دسبل	A	آکلیل
H	هپبل	D	دی	U	آندرسبل
HX	هگربل	LO	روغن پدرک		
		SO	روغن صربا	E	ابرکسی دار شده
		X	زابلل	E	ابل
		S	مساسات	E	استر
		S	سولفونیک اسید	O	اکلیل
		CH	سیکلو هگربل	I	ابزو
		P	فنالات	B	برتبل
		F-P	فلقات	B	بنزیل
		P	فنبل	P	بنبل
		C	کابربل	PM	بیرو میلیتان
		C	کرزبل	T	ترنا
		O	کلرو	T	تری

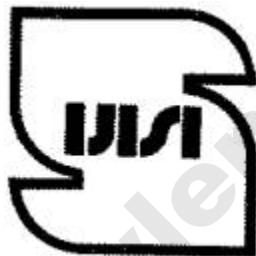

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

4325

PLASTICS- SYMBOLS-PLASTICIZERS

First Edition

July 1998